

УДК 37.091.212:62

Василь ВАРЕМЧУК,
методист відділу фізико-математичних дисциплін ВІППО,
вчитель-методист КЗЗСО «Луцький лицей № 26 Луцької міської ради»;
Леонід ДОГОЙДА,
вчитель-методист КЗЗСО «Луцька гімназія № 3 Луцької міської ради»;
Іванна КОСТЮК,
учитель-методист КЗЗСО «Луцький лицей № 2 Луцької міської ради»

III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з технологій (трудового навчання)

Наведено завдання теоретичного та практичного турів третього етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з технологій (трудового навчання).

Ключові слова: проект, технічна документація, мольберт, дитяча іграшка, ранер, підставка під чашку, головний убір.

Vasyl Varemchuk, Leonid Dohoida, Ivanna Kostyuk. The Third Stage of the All-Ukrainian Student Olympiad in Technology (Labor Training).

The tasks of the theoretical and practical rounds of the third stage of the All-Ukrainian Student Olympiad in Technology (Labor Training) are presented.

Keywords: project, technical documentation, easel, children's toy, runner, cup holder, headdress.

4 січня 2024 року проводився III етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з технологій (трудового навчання), що проходив на базі комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький лицей № 26 Луцької міської ради».

Учасники олімпіади почули слова вітання та підтримки від начальника управління освіти і науки Волинської облдержадміністрації Наталії Василівни Матвіюк та заступника голови оргкомітету, директора Волинського інституту післядипломної педагогічної освіти Петра Степановича Олешка.

Перед учасниками та їх наставниками виступила голова журі, вчитель комунального закладу загальної середньої освіти «Луцький лицей № 2 Луцької міської ради» Іванна Леонідівна Костюк.

А далі учні приступили до виконання завдань, які аж ніяк не були легкими. Учасники олімпіади з технічних видів праці розробляли технічну документацію, виготовляли розвивальну іграшку та дитячий мольберт. Учасники з обслуговуючих видів праці шили ранер (скатертину-доріжку) та літній головний убір, а також оздоблювали його.

У цілому учасники дуже добре впорались як з теоретичними, так і практичними завданнями, показали здатність аналізувати, творчо мислити та вміло застосовували на практиці те, що засвоювали на уроках.

Завдання з підготовки та проведення олімпіади в такий час теж виявилися не з легких. Потрібно було забезпечити безперебійну роботу електроприладів, подбати про укриття на випадок повітряної тривоги тощо.

Методичні публікації

Завдання для 9 класу (технічні види праці)

На основі поданих зразків із запропонованих матеріалів розробіть власну конструкцію розвивальної іграшки. Виконайте технічний малюнок розробленої конструкції. Вкажіть розміри. Завдання виконайте на окремому листку в клітинку.

Матеріали: дошка 180x85x8, брусок 30x30, брусок 20x20, фанера 180x80x6, циліндр $\varnothing 30$, циліндр $\varnothing 20$, $\varnothing 10$. Довжина матеріалів, величина, яких не вказана, відрізається за потребою.

Завдання для 11 класу (технічні види праці)

На основі поданих зразків із запропонованих матеріалів розробіть власну конструкцію «Дитячий настільний мольберт». Виконайте технічний малюнок розробленої конструкції. Вкажіть розміри. Завдання виконайте на окремому листку в клітинку.

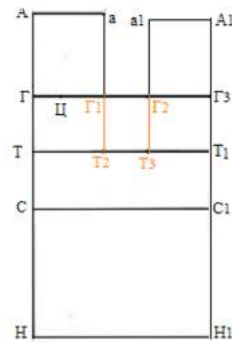
Матеріали: планка 310x20x10 – 3 шт., рейка 310x10x10 – 2 шт., фанера 300x210x4.

Завдання для 9 класу (обслуговуючі види праці)

1. З чого виготовляють текстильні волокна? Які види волокон ви знаєте?

2. Виберіть правильний перелік текстильних матеріалів:

- А) пряжа, бісер, тканина, гудзики;
 - Б) тканина, намистини, неткані матеріали, стрази;
 - В) пряжа, нитки, тканина, неткані матеріали;
 - Г) стеклярус, тканина, шнури, неткані матеріали.
3. Назвіть усі лінії на базисній сітці.

4. Яке значення символу «Дерево життя»?

А. Світове (космічне) дерево, завдяки симетрії здатне встановлювати гармонію та спокій.

Б. Дерево роду, втілення родоводу, сім'ї, сімейного оберерега.

В. Знак Перуна, чоловічої, сонячної енергії.

5. У скільки ходів (приймів) можна виконати (вишити) шов косий хрест?

- А) в один та два ходи;
- Б) тільки в один хід;
- В) тільки у два ходи.

6. Види орнаментів:

- А) мовний;
- Б) зооморфний;
- В) рослинний;
- Г) геометричний;
- Ґ) алгебраїчний;
- Д) антропоморфний.

7. Який це стиль одягу (див. фото)?

- А. Романтичний.
- Б. Етнічний.
- В. Ретро.

8. Розшифруйте рекомендації догляду за позначками на етикетці:

- А) не прати;
не прасувати;
відбілювати;
сушити горизонтально;
хімічна чистка дозволена;
- Б) ручне прання;
не відбілювати;
сушити у машинах;
прасування $t = 150\text{ }^{\circ}\text{C}$;
хімічна чистка дозволена;
- В) делікатне прання $t = 40\text{ }^{\circ}\text{C}$;
не відбілювати;
не віджимати і не сушити у машинах;
прасування $t < 100\text{ }^{\circ}\text{C}$;
хімічна чистка заборонена.

9. Ландшафтний дизайн – це ...

- А) розробка та впровадження заходів щодо перетворення й оформлення земельної ділянки;
- Б) новомодна тенденція прикрашання присадибної ділянки;
- В) хаотичне насадження рослин на території;
- Г) красивий пейзаж у дикій природі.

10. Існує безліч рішень облаштування території земельної ділянки. Оберіть найвідоміші:

- А) зведення альпійських гірок;
- Б) ремонти у будівлях;
- В) штучні водоймища;
- Г) організація освітлення та поливу;
- Ґ) оформлення газонів і клумб;
- Д) включення малих архітектурних форм (скульптур, альтанок, містків, гойдалок).

11. Що з перерахованого не належить до панно?

- А) фотошпалери;
- Б) гобелен;
- В) стінгарт;
- Г) мозаїка.

12. Біоніка – це наука:

- А) про використання в техніці, архітектурі та дизайні знань про конструкцію і форму, принципи й технологічні процеси живої природи;
- Б) про живу і неживу природу;
- В) про автоматизацію виробництва;
- Г) про мікроорганізми.

13. Чому «нове життя старим речам» є нині модним та актуальним?

- Оберіть дві правильні відповіді:
- А) це економить кошти та зменшує обсяги сміттєзвалищ;
- Б) це дозволяє виготовити речі, які є унікальними;
- В) це не актуально;
- Г) тому, що завжди на смітників можна знайти щось цікаве і принести додому.

14. Перерахуйте етапи виконання творчого проєкту:

- А) організаційно-підготовчий;
- Б) технологічний;
- В) організаційний;
- Г) заключний;
- Ґ) конструкторський;
- Д) остаточний;
- Е) художній;
- Є) послідовний.

Методичні публікації

15. Як розділити порівну сім яблук між 12 друзями, якщо кожне яблуко можна різати не більше ніж на чотири частини?

Завдання теоретичного туру для 11 класу
(обслуговуючі види праці)

1. Які стилі предметів інтер'єру відносяться до етнічних?

- А) прованс;
- Б) ампір;
- В) африканський;
- Г) фьюжн.

А	Б	В	Г

2. Як називається процес, який полягає в розробленні конструкції, детальної схеми виготовлення задуманого об'єкта і робочих креслень усіх деталей та окремих частин виробу?

- А. Задум.
- Б. Технічна задача.
- В. Конструювання.
- Г. Проектування.

А	Б	В	Г

3. Які проекти спрямовано на збір інформації про який-небудь об'єкт, на ознайомлення учасників проекту з цією інформацією, її аналіз і узагальнення?

- А. Дослідницькі.
- Б. Практико-орієнтовані.
- В. Інформаційні.
- Г. Творчі.

А	Б	В	Г

4. Проекти класифікують за галуззю виконання. Як називається проект, котрий виконується в рамках одного навчального предмета?

- А. Дослідницький.
- Б. Інтегрований.
- В. Предметний.
- Г. Творчий.

А	Б	В	Г

5. Остаточна творча пропозиція конструктора, яка повністю відображає характеристики виробу, та графічна частина проекту називається:

- А) складання конструкторської документації;
- Б) дослідження та складання завдань проекту;
- В) ескізний проект;
- Г) художньо-конструкторський пошук.

А	Б	В	Г

6. Етап навчального проектування, на якому здійснюється пошук і визначення проблеми, збір та аналіз інформації, що стосується об'єкту проектування, вироблення ідей і варіантів, формування параметрів і граничних вимог:

- А) конструкторський;
- Б) технологічний;
- В) завершальний;
- Г) організаційно-підготовчий.

А	Б	В	Г

7. При проведенні виробничого аналізу дизайнер повинен врахувати:

- А) художню цінність виробу, нові конструктивні елементи чи функції, форму, колір, конструкційний матеріал;
- Б) технологічність об'єкта, автоматизація під час виготовлення, низька матеріалоємність та енергоємність виготовлення;
- В) надійність, зручність в обслуговуванні;
- Г) транспортування, тара чи упаковка до виробу, товарний вигляд, реклама на упаковці.

А	Б	В	Г

8. Семантичний засіб композиції, що з часом заміняє символ. Зображає предмети, знаки або постаті символічного характеру:

- А) символ;
- Б) емблема;
- В) алегорія;
- Г) метафора.

А	Б	В	Г

9. Виражена в грошовій формі витрата на виробництво і збут продукції називається:

- А) собівартістю продукції;
- Б) ціною;
- В) витратами на виробництво;
- Г) матеріальними затратами.

А	Б	В	Г

10. Грошовий вираз вартості товару називають:

- А) собівартістю продукції;
- Б) ціною;
- В) витратами на виробництво;
- Г) матеріальними затратами.

А	Б	В	Г

11. Ергономіка вивчає:

- А) умови праці та відпочинку;
- Б) впровадження автоматичних систем;
- В) методи проектування;
- Г) реакцію людини на різноманітні подразники.

А	Б	В	Г

Завдання практичного туру для 9 класу
(обслуговуючі види праці)

Набір «Тет-а-тет»

Скатертину-ранер та дві підставки під горнятко

Із даних матеріалів виготовити скатертину-ранер відповідно до технічних умов та технічного завдання.

Технічні умови:

Скатертину у готовому вигляді 40x150 см.

Підставка під горнятко (довільної форми), двостороння, ~ 15x15 см.

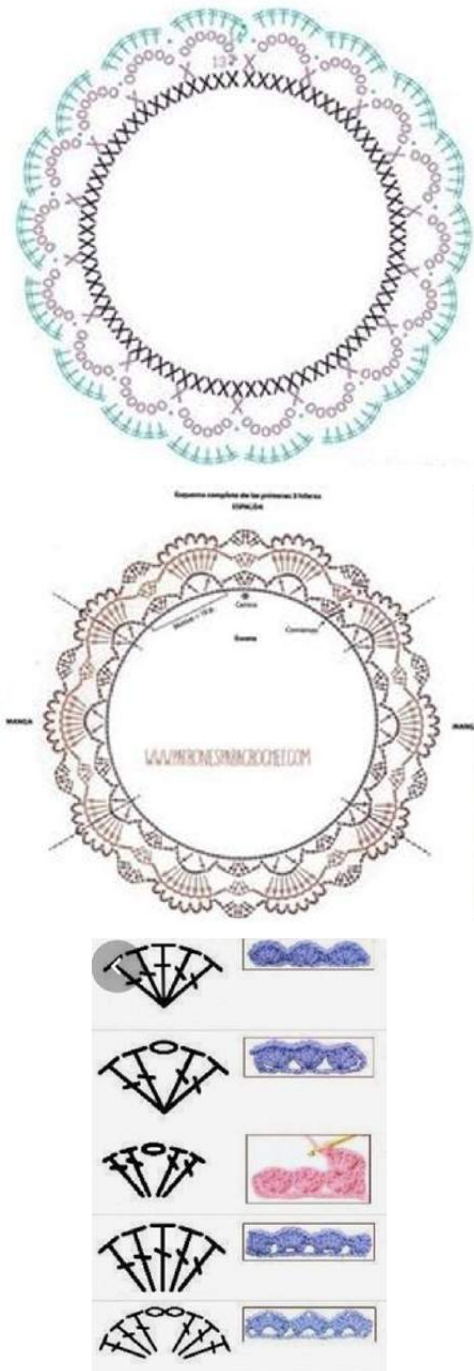
Технічне завдання:

1. Ознайомитися з виробами-аналогами (див. фото).

2. Розкряїти та пошити виріб, поєднуючи запропоновані тканини.

Край підставки під горнятко обв'язати гачком.

Схеми в'язання:

Вироби-аналоги

Завдання практичного туру для 11 класу (обслуговуючі види праці)

Із даних матеріалів за допомогою лекала виготовити двосторонню панаму відповідно до технічних умов та технічного завдання.

Технічні умови:

Денце – R = 8,7 см.

Бокова стійка – висота 10,5 см.

Поля – висота 7,5 см.

Технічне завдання:

1. Ознайомитися з виробами-аналогами (див. фото).
2. Розкряїти, пошити виріб, поєднуючи запропоновані тканини.
3. Оздобити виріб.

Вироби-аналоги

Використані джерела

1. Боринець Н. І., Ходзицька І. Ю. Трудове навчання: готуємось до олімпіади : тестові завдання: 5–11 класи / упоряд. Л. Рак. Київ : Шкільний світ, 2012. 128 с. (Б-ка «Шкільного світу»).
2. URL: <https://masterica.com.ua/ua/molberty-planshety-etyudniki.html>
3. URL: <https://www.pinterest.com/>
4. URL: <https://goiro.by/nauchno-metodicheskoe-obespechenie/organizatsiya-raboty-s-odarjonnymi-detmi/108-obsluzhivayushchij-trud>
5. URL: <https://www.facebook.com/groups/1775468302718754/>